

"Edirne'de Kültür ve Sanat"

**Ender
Bilar**

www.enderbilar.com

KENTİN SESİNİ ARAYAN MÜZE

Geçtiğimiz gün (18 Mayıs 2026) açılışı yapılan Edirne Belediyesi Müzik Müzesi, Edirne'nin kültür hayatına kazandırılmış önemli bir değer olarak dikkat çekiyor. Müze yalnızca geçmişin müzikal mirasını sergilemiyor; aynı zamanda şehrin kültürel kimliğine yeni bir soluk kazandırmayı hedefliyor.

Babademirtaş Mahallesi'nde, tarihi Edirne Belediyesi binasının hemen yanında yer alan iki katlı tarihi yapı artık yalnızca eski bir bina değil, şehrin müzik hafızasını yaşatan özel bir kültür mekânı niteliği taşıyor. Beş oda ve iki salondan oluşan müzenin 120 metrekarelik kapalı alanında yaklaşık 450 müzik enstrümanı ziyaretçilerle buluşturuluyor.

Bir kemanın gövdesinde saklı hüznün, eski plakların o kırılgan sesine karışan nostalji ve sahne ışıklarının geride bıraktığı anılar müze ziyaretçilerini enstrüman zenginliği içinde yalnızca notaların değil, zamanın içinde de bir yolculuğa çıkarıyor. Dijital çağda müziğin giderek birkaç saniyelik bir tüketim nesnesine dönüştüğü günümüzde, geçmişin seslerini ve enstrüman kültürünü koruma çabası ayrıca anlam kazandırıyor.

Müzedeki tüm enstrümanların, yıllar boyunca büyük emekle oluşturulmuş mimar Zeki Bülent Ağcabay koleksi-

yonuna ait olması ise bu mekân sıradan bir sergi alanının ötesine taşıyor. Çünkü burada sergilenen her enstrüman yalnızca bir müzik aleti değil aynı zamanda bir dönemin kültürünü, sanat anlayışını ve hafızasını taşıyan sessiz bir tanık niteliği taşıyor.

Müzedeki bazı eserler ise bu yolculuğu daha da anlamlı hale getiriyor. Mustafa Kemal Atatürk'ün silah arkadaşlarından Kazım Gökalt'ın kalan piyano ile dönemin önemli müzik insanlarından Cemal Refik'in bu piyano eşliğinde ders vermiş olması, müzenin taşıdığı kültürel hafızayı güçlendiren önemli ayrıntılar arasında yer alıyor. Bunun yanında, ünlü keman yapım ustası Onnik Garipyan'ın çalışma tezgâhı ve yapım aletleri ile Ercüment Vatanay'ın yaylı tamburu da müzeye tarihsel ve sanatsal değer kazandıran özel eserler arasında dikkat çekiyor.

Müzenin en dikkat çekici yönlerinden biri ise sergilenen enstrümanların tamamının Mimar Zeki Bülent Ağcabay'ın kişisel koleksiyonundan oluşmasıdır. 1956 yılında Gaziantep'te doğan Ağcabay, 1976 yılında Edirne Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi'nde mimarlık eğitimine başlamış, 1980 yılında mezun olduktan sonra aynı kurumda akademisyen olarak görev

yapmıştır. 1983 yılından itibaren serbest mimarlık çalışmalarını sürdüren Ağcabay, 2000'li yıllarda İstanbul merkezli projeler nedeniyle İstanbul Üsküdar'da yaşamaya başlamıştır. Müzik yaşamına Edirne Musiki Derneği'nde koro ve solistlik çalışmalarıyla başlayan Ağcabay'ın sanat yolculuğu, Paki Öktem ve Ethem Rıhi Üngör ile tanışmasının ardından enstrüman icrası, yapımı ve koleksiyonerliğine dönüşmüştür. Yıllar içinde oluşturduğu bu özel koleksiyon, İstanbul'daki önemli müzik müzelerinin koleksiyonlarında da yer alırken bugün, eğitim ve aile hayatıyla 50 yıldır yaşadığı Edirne'de, "Edirne Belediyesi Müzik Müzesi"nin temelini oluşturarak kentin kültürel hafızasına önemli bir katkı sunuyor.

Ancak tüm bu değerli bir kime rağmen müzenin dikkat çeken önemli eksikleri de bulunuyor. Sergilenen enstrümanların yalnızca vitrinlere yerleştirilmiş nesneler olarak sunulması, ziyaretçilerin en büyük eksikliği hissettiği noktalardan biri. Müzik aletlerinin kimliği, hangi döneme ait oldukları, nasıl kullanıldıkları, hangi kültürel mirası temsil ettikleri ya da hangi sanatçılarla özdeşleştikleri anlatılmadan ziyaretçilerin karşısına çıkarılıyor. Oysa en basitinden, ışıklı vitrinlerde sergilenen enstrümanların yanına yerleştirilecek karekod uygulamalarıyla ziyaretçilere kapsamlı bilgiler sunulabilirdi. Çünkü bir enstrüman yalnızca bakılacak bir obje değil, sesiyle, hikâyesiyle ve taşıdığı geçmişle yaşayan bir kültür unsurudur.

Dijital teknolojiler, interaktif ekranlar, ses kayıtları ve görsel anlatımlarla desteklenmeyen bu sergileme anlayışı, müzeyi çağdaş bir kültür alanından çok düzenli bir müzik aletleri deposu görünümüne yaklaştırıyor. Günümüz müzeciliği artık yalnızca sergileme

üzerine değil, öğretme, deneyim kazandırma ve kültürel hafıza oluşturma anlayışı üzerine kuruludur. Çünkü müzeler sadece sessizce gezilen mekânlar değil, toplumun estetik bilinci- ni geliştiren yaşayan eğitim merkezleridir.

Müzenin bir diğer önemli eksikliği ise Edirne'nin zengin müzik tarihine ve bu şehirden yetişen sanatçılara ayrılmış özel bir sergileme alanının bulunmamasıdır. Oysa Edirne, yalnızca mimarisi ve tarihiyle değil, musiki geleneğiyle de kültürel hafızamızda önemli bir yere sahiptir. Kadri Bey, Kara İsmail Ağa, Kudümzenbaşı Ali Dede, Rakım Ertür, Salih Hüseyin Zorlutuna, Emin Ongan, Ahmet Şefik Gürmeriç ve Benli Hasan Ağa. Nazmi Atlı, Nevzat Atlı, Nejat Atlı, Selim Kızılcıklılar (Deli Selim), Ahmet Yekta Madran, Selim Sessler, Meral Uğurlu, Muazzez Ersoy ve Serkan Çağrı vd. bestekâr ve musikînaslar ülkemizin müzik kültürel mirasına önemli katkılar sunmuştur/sunmaktadır. Buna rağmen müzede bu isim ve eserlerine, Türk müziğine bıraktıkları izlere dair bir anlatımın yer alması önemli bir eksiklik olarak dikkat çekmektedir.

Kentin müzikal kimliğini görünür kılmayan bir sergileme anlayışı, ziyaretçiye yalnızca enstrümanları sunar. Ancak bu enstrümanların hangi kültürel ortamda doğduğunu, nasıl geliştiğini ve hangi sanatçılarla anlam kazandığını aktaramaz. Oysa çağdaş müzecilik anlayışı, yalnızca nesneleri korumayı değil, bulunduğu şehrin kültü-

rel hafızasını yaşatmayı ve gelecek kuşaklara aktarmayı da amaçlar.

Bu nedenle müzelerin kuruluş sürecinde, müzenin adı, içeriği, bulunduğu mekân ve içinde yer aldığı kent arasında bütüncül bir anlatı (senaryo) kurulması büyük önem taşır. Çünkü müze, yalnızca eserlerin sergilendiği bir yapı değildir. Bulunduğu coğrafyanın kimliğini, tarihini ve kültürel belleğini yansıtan yaşayan bir eğitim ve kültür mekânıdır. Müzenin adı, koleksiyonu, mimarisi ve çevresi arasında tutarlı bir ilişki kurulmadığında ziyaretçiyle mekân arasında anlamlı bir bağ oluşturmak güçleşir.

Dolayısıyla bir müzik müzesi de yalnızca enstrümanları sergileyen bir alan değil, kentin sesini, müzikal ruhunu ve kültürel hafızasını ziyaretçiye aktarabilen bir eğitim ve kültür merkezi olmalıdır.

Müze'ye koleksiyonlarını bağışlayan Sayın Zeki Bülent Ağcabay'a ve müzenin kuruluşunda emeği geçen belediye başkanı Sayın Filiz Gencan başta olmak üzere tüm personele teşekkür ediyorum.

Kaynakçalar:

Koç, H.; Uludere, A.Ö. (2015) Kuruluşundan Günümüze Edirne Musiki Derneği.- Edirne Belediye Başkanlığı Yayınları No:18.

Uludere, Ahmet Özen (2015) Edirneli Bestekarlar.- Ceren Yayıncılık

Edirne Belediye Başkanlığı
Edirne Belediyesi Müzik Müzesi

Ezan Vakitleri					
İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
03:50	05:42	13:15	17:13	20:39	22:23

Yenigün
OFSET
GAZETECİLİK VE MATBAACILIK

YEREL SÜRELİ YAYIN

Kuruluş: 5 Mayıs 2005

Kurucusu ve Sahibi:

Hasan Tahsin ERYONAR

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:

Tarık ERYONAR

Haber Editörü

Özgür ORHAN

Tarih: 21 MAYIS 2026 Sayı:6307

UETS adresi: 15602-06750-41933

Baskı, Yönetim, Yazışma Adresi:

Yenigün Ofset Gazete ve Matbaa Tesisleri

Çavuşbey Mahallesi Mumcular Sokak (Makedonya Kulesi Karşısı) No. 16/B EDİRNE

Tel: 0 (284) 213 51 82

WHATSAPP İHBAR HATTI: 0 541 225 27 57

İrtibat Bürosu:

Sabuni Mahallesi Bedesten Dış Dükkanları No: 5 EDİRNE

Tel: 0 (284) 225 27 57 Tel./Fax: 0 (284) 214 33 31

Yıllık Abone Bedeli:5000 TL. - Şehirdışı Abone Bedeli:7500 TL. -

Resmi İlanlar Sütun cm:232 TL. - Zayı İlanı 300 TL.

Fiyatı 10 TL. - Eski gazete satış bedeli 20 TL - Fiyatlara KDV dahil değildir.

Renkli basılmasını istediğiniz özel ilan ve reklamlar pazarlığa tabidir.

GAZETEMİZDE YAYINLANAN YAZILARIN SORUMLULUĞU YAZARLARINA AİTTİR.

www.edirneyenigun.com

NÖBETÇİ
ECZANE

EDİRNE

ŞEREN ECZANESİ
KURTULUŞ MAH.AHMET TAŞÇI CAD. TOKİ AVM İÇİ NO:6 D:9
ESKİ TOKİ EDİRNE
TEL: 0284 226 81 18

GÜRKAN ECZANESİ
KOCASINAN MAH.MUAMMER AKSOY CAD.34.SOK.MANOLYA
KENT APT.ALTI
TEL: 2842363111

MEHMET AY ECZANESİ
ÇİLINGİRLER CARŞISI NO:74
TEL: 0284 225 15 03